

Zvýšení bezpečnosti průkazů totožnosti

Informační podklad k návrhu nařízení o zvýšení bezpečnosti průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům vykonávajícím své právo na volný pohyb

Podklad k dokumentu Rady č. 8175/18
červen 2018
zpracovala: Eva Sochorová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 4
- Stanovisko vlády ČR: 4
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 5
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 5

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Zvýšení bezpečnosti průkazů totožnosti	Typ řady: interní
Zpracovala: Sochorová, E.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentu č. 8175/18	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: červen 2018	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Průkaz totožnosti; pobytové karty; právo na volný pohyb	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zvýšení bezpečnosti průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům vykonávajícím své právo na volný pohyb
KOM(2018) 212 v konečném znění, kód Rady 8175/18
Interinstitucionální spis 2018/0104/COD

- **Právní základ:**
Článek 21 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
20. 4. 2018
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Rámcová pozice vlády datovaná dnem 5. června 2018. Rámcová pozice schválena na Výboru pro Evropskou unii na vládní úrovni dne 13. června 2018.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Bude doplněno po projednání na VEZ.
- **Odůvodnění a předmět:**
V rámci agendy bezpečnosti unie Evropská komise v dubnu 2018 představila balíček protiteroristických opatření, mezi která spadá také návrh nařízení, který má za cíl zvýšit zabezpečení průkazů totožnosti občanů EU a pobytových karet jejich rodinných příslušníků z třetích zemí a omezit padělání těchto dokladů. Občané EU mohou využívat občanské průkazy jak pro pohyb v rámci EU, tak i pro překračování vnějších hranic při návratu do EU. Dnes je povinnost vlastnit občanský průkaz stanovena v 15 členských státech a tyto doklady se liší úrovní zabezpečení. Osoba doprovázející občana EU, která předloží pobytovou kartu rodinného příslušníka ze země mimo EU spolu s cestovním pasem, má právo vstoupit na území EU bez víza. Zabezpečení jako jsou bezpečnostní prvky a biometrická data (otisky prstů a snímek obličeje) jsou již součástí právní úpravy cestovních pasů, Komise chce nyní tato zabezpečení rozšířit i na průkazy totožnosti a pobytové karty. Tyto doklady umožňují výkon práva na volný pohyb podle směrnice 2004/38/ES¹.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, *Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77–123.*

- **Obsah a dopad:**

Předkládané nařízení upravuje bezpečnostní normy, které se týkají těchto dokladů:

Průkazy totožnosti

Bezpečnostní normy průkazů totožnosti by měly odpovídat minimálním bezpečnostním normám Mezinárodní organizace pro civilní letectví. Návrh nezavádí povinné průkazy totožnosti v celé Unii.

Tyto doklady by také měly povinně obsahovat biometrické údaje (2 otisky prstů, zobrazení obličeje) uložené na čipu v dokladu. Snímání otisků prstů by se netýkalo dětí mladších 12 let a osob, u kterých je to fyzicky nemožné. Doba platnosti průkazů by neměla přesáhnout 10 let.

Lhůta pro vyřazení

Průkazy totožnosti, které by nesplňovaly tyto požadavky, by byly vyřazeny na základě uplynutí doby jejich platnosti nebo pět let po dni použitelnosti tohoto nařízení. U průkazů totožnosti, které nejsou strojově čitelné, je lhůta pro vyřazení stanovena na dva roky.

Povolení k pobytu občanů EU

Návrh stanoví výčet minimálních údajů, které by mělo povolení k pobytu pro občany EU obsahovat (název dokumentu, odkaz na směrnici o svobodném pohybu, číslo dokladu, jméno držitele, datum narození, datum a místo vydání).

Pobytové karty rodinných příslušníků ze zemí mimo EU

Návrh ukládá členským státům povinnost užití stejného vzoru při vydávání pobytových karet rodinným příslušníkům občanů EU ze zemí mimo EU jako pro povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, tj. jednotného vzoru pro povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí dle nařízení Rady č. 1030/2002.

Lhůta pro vyřazení

Pobytové karty budou postupně vyřazeny uplynutím jejich platnosti, do dvou let (nejsou vydané podle vzoru stanoveného nařízením 1030/2002), nebo do pěti let (vydané podle vzoru stanoveného nařízením 1030/2002 před přijetím nového znění z roku 2017).

Součástí návrhu je také:

- povinnost členského státu určit kontaktní místo pro provádění tohoto nařízení
- právo držitele dokladu ověřit osobní údaje obsažené v dokladech a případně požadovat provedení opravy nebo výmazu
- přístup k biometrickým údajům pouze za účelem ověření pravosti dokladu a ověření totožnosti držitele v souladu s vnitrostátním právem a právem EU a
- 12-ti měsíční lhůta pro implementaci.

- **Stanovisko vlády ČR:**

ČR obecně návrh vítá a podporuje. Nesouhlasí však s plošným zavedením biometrických údajů do průkazů totožnosti, považuje toto opatření za nepřiměřené.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

V případě zavedení biometrických údajů do průkazů totožnosti vláda odhaduje dopad na státní rozpočet ve výši cca 2,5 mld. Kč v závislosti na výsledku vyjednávání. V souvislosti se zavedením

nového typu dokladů pro rodinné příslušníky se minimální náklady odboru azylové a migrační politiky MV ČR odhadují na 100 mil. Kč.

Nařízení je přímo použitelný právní předpis. Přijetí návrhu bude proto vyžadovat adaptaci stávající legislativy na toto nařízení, konkrétně se bude jednat o zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl návrh nařízení přidělen Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) a 24. května 2018 byl dokumentu přidělen zpravodaj Gérard Deprez (ALDE). V současné době se očekává usnesení výboru. Datum projednání na plénu není doposud stanoveno. V Radě bylo zahájeno projednávání návrhu v rámci pracovní skupiny pro hranice.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 20. 6. 2018 a usnesením č. 116 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **vítá** návrh nařízení EP a Rady o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu /kód Rady 8175/18, KOM(2018) 212 v konečném znění/;
2. **podporuje** částečně stanovisko vlády ČR ze dne 5. června 2018, kde kladně hodnotí všechna opatření, která mají za cíl posílit zkvalitnění kontroly na vnější hranici Schengenu;
3. **podporuje** návrh Evropské komise, který se historicky poprvé snaží stanovit jednotná minimální pravidla pro bezpečnostní prvky identifikačních dokladů občanů EU a povolení k pobytu vydávaných občanům EU a jejich rodinným příslušníkům a vyplňuje tak kritizovanou poslední bezpečnostní mezeru v oblasti dokladů;
4. avšak **odmítá** plošné zavedení biometrických prvků v době, kdy pouze v 15 členských státech je povinnost mít průkaz totožnosti.